

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Topberaad

memo

Uitwerking quarantaineplicht inkomende reizigers voor
migratieketen

MKCT

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

5.1.2e

T 06 5.1.2e
M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl

Datum

15 maart 2021

Aanleiding

In het Topberaad van 18 februari jl. is de uitwerking van de aankomende wettelijke quarantaineplicht op hoofdlijnen besproken. Vervolgens is ketenbreed door (een werkgroep van) het MKCT en tussen DGM en COA op meerdere momenten en niveaus gesproken over de verdere uitwerking door COA van het opvanggedeelte van de quarantaineverplichting. De uitwerking van het opvanggedeelte is de belangrijkste component om binnen het asielproces te kunnen voldoen aan de verplichting. Het COA werkt hiervoor een voorstel uit. De keteneffecten moeten nog inzichtelijk worden gemaakt.

In het Topberaad van donderdag a.s. 18 maart zal COA de leden aan de hand van bijgevoegde presentatie nader informeren over de stand van zaken m.b.t. de uitwerking. Vanuit MKCT worden een aantal ketenbrede aandachtspunten en nader uit te werken vragen onder de aandacht van het Topberaad gebracht.

Gevraagd

Aan de leden van het Topberaad wordt gevraagd om kennis te nemen van:

1. de laatste stand van zaken m.b.t. de eerder geformuleerde uitgangspunten in het Topberaad d.d. 18 feb. jl. en de aanvullende aandachtspunten;
2. bijgevoegde presentatie van COA inzake de uitwerking van variant A en variant B voor de invulling van de quarantaineplicht (bijlage);
3. het vervolgproces om te komen tot een uitgewerkt plan dat de instemming van het Ministerie van VWS en RIVM krijgt.

4.

5. Toelichting

6.

7. Ad. 1. Uitgangspunten

8. Bij de eerste bespreking in het Topberaad d.d. 18 februari jl. is aan de hand van een aantal uitgangspunten richting gegeven aan de verdere uitwerking van de quarantaineplicht, te weten:

9.

1. *De quarantaineplicht is van toepassing op alle nieuwe asielinstroom.*

Differentiatie binnen de doelgroep asielzoekers, bijv. voor gezinnen, kinderen en/of hervestigers die reeds in derde land quarantaineplicht hebben voldaan, is o.b.v. RIVM richtlijnen¹ niet mogelijk.

¹ Voorafgaande quarantaine (buiten NL) kan de quarantaine bij binnenkomst in NL niet

Stand van zaken

2. Binnen de voorgestane cohortbenadering zal nog nader bekeken moeten worden hoe binnen de doelgroep wordt omgegaan met de nachtopvang in Ter Apel, waar in de huidige setting meerdere (groepen) mensen samenkomen die al dan niet een medische check hebben ondergaan en/of een sneltest hebben gehad.

3.

4. *De quarantaineplicht vindt zoveel mogelijk na de voorregistratie en de I&R van AVIM plaats², mits dit verantwoord en veilig mogelijk is voor medewerkers.*

7.

8. Stand van zaken

9. Bovenstaand uitgangspunt impliceert dat zowel de AVIM als de IND om moverende redenen (van veiligheid) buiten de quarantaineplicht met vreemdelingen in aanraking komen. Door de GGD Groningen is bevestigd dat het risico op besmetting met de juiste naleving van de RIVM richtlijnen en inzet van persoonlijke beschermingsmiddelen en de recente invoering van de sneltest op dag 1 voor alle nieuwe instroom in Ter Apel nihil is, zeker als iemand daarvoor een negatieve uitslag heeft gehad van de sneltest.

10. Het is nu ook al zo dat wanneer iemand een positieve uitslag heeft van een sneltest, die persoon het I&R-proces niet doorloopt. In plaatst daarvan wordt een asielzoeker in isolatie geplaatst in Haren. Pas na de isolatieperiode wordt het I&R-proces doorlopen.

11.

12. *Op dag 5 na aankomst wordt cfm. GGD advies/ RIVM richtlijn een PCR-test afgenomen, waarna – bij negatieve testuitslag – de quarantaine kan worden opgeheven.*

13. Stand van zaken

14. Uit afstemming met GGD en Min. VWS is gebleken dat het (nog) niet mogelijk is om op dag 5 een antigeensneltest in te zetten. I.a.m. GGD en UMCG wordt bezien of het mogelijk is om de wachttijd in te korten tot maximaal 24 uur. Vraagstuk hierbij is of dit voor alle asielzoekers kan worden ingeregeld of alleen voor asielzoekers die in Ter Apel in quarantaine worden geplaatst.

15.

16. *Personen die een sneltest weigeren, worden in beginsel tien dagen in quarantaine geplaatst.*

17.

18. Stand van zaken

19. Sinds de inrichting van de sneltestvoorziening in Ter Apel is sprake van een zeer beperkt aantal testweigeraars. De verwachting is daarmee dat het niet om grote aantallen zal gaan die tien dagen in quarantaine moeten.

20.

21. *Indien veilig en verantwoord voor bewoners en medewerkers en met instemming van RIVM wordt aan het asielproces doorgang gegeven.*

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
DG Migratie

Datum
11 februari 2021

vervangen, omdat deze niet onderbroken mag worden door een reis.

5.² Personen met een positieve sneltest gaan met een administratief V-nummer in isolatie. Zij zullen ná quarantaine het I&R-proces doorlopen.

22. Stand van zaken
- 23.
24. *Invulling van het wettelijk kader*
25. Binnen het aanmeldproces worden verschillende activiteiten onderscheiden zoals I&R (zie onder 3.), het medisch onderzoek (TBC screening) en gehoren door de IND.
- 26.
27. Instemming van Min. VWS en RIVM op het plan is alleen aan de orde voor die punten waarop afgeweken wordt van het wettelijk kader. Voor het overige is sprake van implementatie van landelijk beleid. Uit afstemming met GGD Groningen en Min. VWS lijkt de cohortaanpak (per dag) binnen de opvang op Ter Apel en Budel door COA toepasbaar. De cohortaanpak betekent dat iedereen die op dezelfde dag het asielproces instroomt, als cohort in quarantaine gaat. Zij hoeven daardoor individueel niet aan alle quarantainemaatregelen te voldoen (bijvoorbeeld eigen sanitaire voorzieningen), maar zijn als groep in quarantaine. Dat is vergelijkbaar met gezinnen of huisgenoten.
- 28.
29. Indien bewoners en/of medewerkers het cohort – zonder passende beschermingsmiddelen – in- of uitgaan, wordt de quarantaine echter doorbroken, hetgeen o.b.v. het wettelijk kader niet toegestaan is. Met Min. VWS en RIVM zal 18 maart a.s. door COA en DGM worden besproken in hoeverre het mogelijk is om deze activiteiten doorgang te geven. T.b.v. instemming zal voor ieder van deze activiteiten moeten worden beargumenteerd om welke redenen (bijv. zwaarder wegend nationaal belang bij I&R en medische noodzaak bij TBC controle) van het wettelijk kader wordt afgeweken.
- 30.
31. *Fysiek horen vs. telehoren*
32. In de uitwerking van voorkeursvariant van het COA wordt uitgegaan van de doorgang van de asielprocedure tijdens de quarantaineperiode³. De IND heeft een verkenning gedaan van de mogelijkheden hiertoe. In deze verkenning is o.a. gekeken naar de mogelijkheid om door te gaan met fysieke gehoren. De IND heeft geconstateerd dat het te complex is om dit veilig en verantwoord uit te voeren. Daarom wordt dit niet wenselijk geacht.
- 33.
34. Deze voorlopige conclusie van IND tezamen met de constatering door Min. VWS en RIVM dat het niet past binnen het wettelijk kader, leidt ertoe dat fysiek horen in beginsel afvalt en telehoren derhalve voorwaardelijk is. IND geeft aan dat telehoren technisch mogelijk is (alle voorzieningen zijn er al), maar dat de inzet afhankelijk is van beschikbare, veilige ruimten op de COA-locaties in Ter Apel en Budel. Dit wordt door COA en IND in gezamenlijkheid verder uitgewerkt.
- 35.
36. *Ketenbrede vragen en aandachtspunten*
37. Naast bovenstaande stand van zaken ter aanvulling op de geformuleerde uitgangspunten, is door (de werkgroep van) het MKCT t.b.v. de verdere uitwerking van variant A aandacht gevraagd voor de volgende (vraag)punten:
- 38.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
DG Migratie

Datum
11 februari 2021

³ Bij variant B ligt het asielproces gedurende de quarantaineperiode stil.

- Hoe wordt de compartimentering concreet vormgegeven? Welke aanpassingen op de COL's Ter Apel en Budel zijn nodig t.a.v. inrichting, inzet van personeel/medewerkers en ondersteuning?
- Hoe wordt omgegaan in het geval iemand binnen het cohort positief wordt getest? Eerste reactie van Min. VWS is dat de quarantaine dan voor het hele cohort opnieuw ingaat. Hierover vindt do. 18/3 nadere afstemming plaats met min. VWS en RIVM.
- Hoe wordt op de COL's invulling gegeven aan de handhaving c.q. het toezicht op de naleving van de quarantaineplicht? Hoe wordt omgegaan met weigeraars? Over de handhaving van de wet zijn interdepartementaal en i.h.k.v. de lopende internetconsultatie discussies gaande. Voor de migratieketen is dit een lastig vraagstuk, gezien COA zelf niet kan handhaven. De vraag staat uit bij Min. VWS hoe hiermee in deze specifieke situatie te handelen.
-
- Veel vreemdelingen komen binnen via de Schengenbuitengrens. Deze mensen volgen de zogenaamde grensprocedure en worden na het I&R proces bij de KMar door DV&O naar het Aanmeldcentrum Schiphol (ACS) gebracht, alwaar ze in grensdetentie afwachten of hun asielverzoek in behandeling wordt genomen. Na binnenkomst in Nederland verblijft de asielzoeker op de 'quarantaine vleugel'. Daar vindt extra monitoring plaats en ze verblijven alleen op een cel (dus geen tweepersoonscelbeleid).
-
- De KMar treft vaak vreemdelingen aan, met name bij de MTV controles, maar ook bij overnames van Dublinclaimanten, die vervolgens geen asielverzoek doen. Ook deze doelgroepen moeten aan de plicht voldoen, maar dat lijkt met de huidige regelgeving niet te gaan lukken. Vanuit Min. VWS is aangegeven dat met deze doelgroep geen rekening gehouden is. De (beleids)lijn t.a.v. deze doelgroep(en) zal nader bepaald moeten worden. Deze vraag speelt ook voor AVIM, bijv. wanneer een vreemdeling zich bijv. meldt op een politiebureau en daar een asielverzoek doet of wanneer zij een vreemdeling illegaal aantreft.
-
- Hoe wordt binnen de migratieketen omgegaan met de *quarantaineverklaring* die verplicht wordt gesteld en waar o.a. de KMar op zal moeten handhaven?
-
- Bovenstaande en andere vragen t.a.v. de uitvoeringsconsequenties van de quarantaineplicht voor de vreemdelingenketen, moeten worden meegenomen in de verdere uitwerking door COA (t.a.v. het opvanggedeelte) en/of (de werkgroep van) het MKCT en worden nader besproken met Min. VWS.

Ad 2. Uitwerking van opvanggedeelte door COA

- Het COA werkt momenteel twee scenario's uit:
-
- Het eerste scenario (variant a), heeft de voorkeur van het COA. In dit scenario wordt ervan uitgegaan dat asielzoekers in de COL in Ter Apel en Budel in quarantaine worden geplaatst in dagelijkse cohorten. In dit scenario heeft het de voorkeur om het aanmeldproces door te laten gaan.
-
- Het tweede scenario (variant b) gaat uit van verwerving van extra quarantainelocaties, opdat quarantaine (individueel en/of in cohort)

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
DG Migratie

Datum
11 februari 2021

aanvullend op de huidige COA-locaties mogelijk is. In dit geval is het voor het COA minder van belang of het aanmeldproces doorgaat tijdens de quarantaineperiode.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
DG Migratie

-
- De keteneffecten voor beide scenario's moeten nog worden uitgewerkt. Dit gebeurt aan de hand van de uitgangspunten die onder 1 zijn genoemd. Min. VWS en RIVM dienen in te stemmen met het uitgewerkte ketenbrede voorstel.
-
- Nog nader afgestemd moet worden wie na besluitvorming in het Topberaad over het plan de regie voert op de implementatie van de quarantaineplicht binnen de migratieketen en de rolverdeling tussen de OKTA en ketenpartners op de locaties.
-
- Ad. 3. Planning/ tijdpad
- Het conceptwetsvoorstel Quarantaineplicht is d.d. 8 maart jl. in consultatie gegaan. In de huidige planning wordt uitgegaan van bespreking in de MR en vroegst mogelijke inwerkingtreding op resp. 16 april en 1 mei. Gezien deze korte doorlooptijd is het mogelijk dat het Topberaad Migratieketen een keer extra wordt ingepland om besluiten te nemen over mogelijke ketenbrede aandachtspunten ten aanzien van de wettelijke quarantaineplicht.
-
- Vanuit Min. VWS is het aanbod gedaan om samen met RIVM mee te kijken op de uitwerking van de quarantaineplicht door COA. Zoals aangegeven onder uitgangspunt 4 vindt momenteel nadere afstemming plaats met Min. VWS en RIVM over de concrete invulling van de plicht binnen de migratieketen en wanneer uiterlijk een definitief voorstel voor akkoord aan VWS/ RIVM moet worden voorgelegd.
-
-

Datum
11 februari 2021